

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร
กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม*

FACTORS AFFECTING THE HAPPINESS IN LIFE OF MILITARY PERSONNEL,
DEPARTMENT OF CLERK TRAK OFFICE OF THE PERMANENT
SECRETARY FOR DEFENSE

ปฐมพงษ์ อินทนจินท์

Pathompong Inchan

วัชรินทร์ สุทธิชัย

Watcharin Sutthisai

รังสรรค์ อินทนจินท์

Rungsun Inchan

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ประเทศไทย.

Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

E-mail: isingsoongnoen@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัย 2) เพื่อศึกษาระดับความสุข 3) เพื่อศึกษาสมการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งที่เสริมสร้างความสุข และ 5) เพื่อศึกษารูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ใช้วิจัยแบบผสม การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรทหาร จำนวน 218 คน โดยคำนวณได้จากสูตรของทาโร ยามาเน่ ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยวิธี Stepwise และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ จำนวน 16 คน ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มเนื้อหา สรุปประเด็น และพรรณนาความ

* Received: 10 May 2024; Revised: 27 June 2024; Accepted: 28 June 2024

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความสุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัย โดยรวมมีอยู่ในระดับสูง ค่าเท่ากับ .901 สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 87.40 มีค่า $R^2 = .874$ มีค่า $F = 5.332$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งผลต่อความสุขของบุคลากรทหาร 4) ข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่เสริมสร้างความสุข คือ ควรมีการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงตามสายงาน ควรส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานภายในองค์กร และกัน 5) รูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข ประกอบด้วย ปัจจัยคุณภาพชีวิต ปัจจัยความสำเร็จในงาน ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยความสัมพันธ์ในองค์กร ปัจจัยความก้าวหน้าในงาน ปัจจัยสภาพแวดล้อม ปัจจัยสวัสดิการ ปัจจัยวินัยทหาร ปัจจัยศาสนา และปัจจัยความสมดุลในชีวิต

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, ความสุขในชีวิต, บุคลากรทหาร, กรมเสมียนตรา, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

Abstract

The article's objectives were 1) to study the level of factors, 2) to study the level of happiness, 3) to study the equation of factors that affect happiness, 4) to study suggestions for things that enhance happiness, and 5) to study the pattern of factors that affect towards the happiness in the lives of military personnel, Department of the Clerk of Badges, Office of the Permanent Secretary for Defense. It was mixed methods research. The sample group consisted of 218 military personnel calculated from Taro Yamane's formula. A questionnaire was used to collect data. Statistics for data analysis include frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation. Pearson's correlation coefficient and analyzed linear multiple regression statistics using the stepwise method by interviewing 16 people through a semi-structured interview form. Data were analyzed by grouping content, summarizing issues, and describing differences.

The results of the study were as follows: 1) the overall of factors was at a high level. 2) The overall of happiness was at a high level. 3) The relationship of factors overall was a high level, the value is .901, able to explain the variation of the dependent

variable equal to 87.40 percent, has a value of $R^2 = .874$, has a value of $F = 5.332$, is statistically significant at the .01 level, which shows that the independent variables have an effect to the happiness of military personnel. 4) Suggestions for factors that enhance happiness are that personnel with knowledge and abilities in line with the line of work should be appointed. Cooperation and coordination within the organization and each other should be promoted. 5) The factors affecting happiness includes: quality of life, success in work, organizational culture, colleague officemate, organizational relationship, work progress, environmental atmosphere, social welfare, military discipline, religion, and life balance.

Keywords: Factors Affecting Happiness in Life, Military Personnel, Department of Badge Clerk, Office of the Permanent Secretary for Defense

บทนำ

การบริหารทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นเรื่องที่สำคัญมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเล็งเห็นว่า “คน” เป็นปัจจัยหลักประการหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร และเมื่อ “คน” ถือได้ว่าเป็นปัจจัยหรือทรัพยากรหลักที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก องค์กรจึงต้องพบกับความท้าทายใหม่ในการดึงดูดและรักษา “คน” ที่มีค่าให้อยู่กับองค์กร ดังนั้น การสร้างความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร (Employee Engagement) จึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กรจึงได้ถูกยกระดับขึ้นมาเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพยากรณ์พฤติกรรมของบุคลากรได้ เช่น พฤติกรรมการขาดงาน (Absenteeism) และพฤติกรรมการลาออกของบุคลากร (Employee Turnover) เพราะบุคลากรที่มีความผูกพันต่อองค์กรในระดับสูง จะมีแนวโน้มในการปฏิบัติงานกับองค์กรนานกว่าและเต็มใจที่จะทำงานอย่างเต็มความรู้ ความสามารถมากกว่าบุคลากรที่มีความผูกพันต่อองค์กรในระดับต่ำ (กรรณิการ์ สุวรรณศรี, 2566) การบริหารงานขององค์กรในยุคปัจจุบันนั้น ในทุก ๆ องค์กรจะเน้นเรื่องของประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นหลัก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้าและให้ทันกับองค์กรอื่น ๆ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องให้ความสำคัญและสนใจในด้านความสุขในการ

ทำงานของบุคลากร ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าและเป็นกำลังสำคัญ โดยองค์กรจะต้องใส่ใจและส่งเสริมให้บุคลากรรู้สึกทำงานได้อย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้ องค์กรที่ต้องการให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน มีความรักในงานที่ทำ มีความรักในองค์กรที่ทำอยู่ จึงได้พยายามส่งเสริมและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้กับบุคลากร อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสังคมรอบข้างด้วย (ชินกร น้อยคำยางและปภาดา น้อยคำยาง, 2555)

แนวคิดความสุขในการทำงานดำเนินการโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ส่งเสริมแนวคิด Happy workplace หรือความสุข 8 ประการ โดยจัดให้มีแผนงานการสร้างเสริมสุขภาพในองค์กรของรัฐ เพื่อให้องค์กรภาครัฐมีความสามารถในการบริหารจัดการให้เกิดการสร้างเสริมสุขภาพในองค์กร ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของบุคลากร ครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กรได้อย่างยั่งยืน Happy workplace หรือความสุข 8 ประการ ประกอบด้วย สุขภาพดี การผ่อนคลาย น้ำใจงาม คุณธรรม ครอบครัวดี สังคมดี การหาความรู้ และใช้เงินเป็น (กองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ, 2551) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ยังได้สนับสนุนให้มีแบบสำรวจความสุขสำหรับใช้วัดความสุขของคนทำงาน คือ แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง: HAPPINOMETER ซึ่งเป็นคู่มือและเครื่องมือในการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขด้วยตนเองของคนทำงานในองค์กรต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของตนเองได้ทันที HAPPINOMETER ประกอบด้วยการวัดความสุข 8 มิติตามแนวคิด Happy workplace หรือความสุข 8 ประการ แต่ได้เพิ่มอีก 1 มิติ เป็นความสุข 9 คือ Happy work-life เป็นมิติที่เน้นการวัดผลความรู้สึกและประสบการณ์ของคนทำงานกับองค์กรความสุข 9 มิติของ HAPPINOMETER มีตัวชี้วัดทั้งหมดรวม 56 ตัวชี้วัด (ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และคณะ, 2555)

เช่นเดียวกันกับกรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์ ซึ่งเปรียบเสมือนหน่วยงานที่เป็นมันสมองของกระทรวงกลาโหม โดยทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานที่เชื่อมโยงจากรัฐบาลไปยังหน่วยปฏิบัติ รวมถึงการกำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง มีประสิทธิภาพ บรรลุผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามนโยบาย (กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, 2561) มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย อำนาจการ ประสานงาน และดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานการกำลังพล ตลอดจนการดำเนินการกำลังพลที่อยู่ในอำนาจของปลัดกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม การควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของ

ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามนโยบายด้านกำลังพลที่กระทรวงกลาโหมกำหนด การศึกษาอบรมในประเทศ การสวัสดิการของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวง และการสารบรรณ โดยมีเจ้ากรมเสมียนตราเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภาพรวมด้านกำลังพลของข้าราชการทหารทุกเหล่าทัพ ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการทำงานของข้าราชการทหารกรมเสมียนตรา เป็นองค์กรหลักในการกำหนดนโยบายและบริหารงานบุคคลระดับ กระทรวงกลาโหมที่มีระบบบริหารจัดการที่สามารถสนับสนุนให้กองทัพ มีความพร้อมต่อการกิจอย่างมีประสิทธิภาพ จากนโยบายและบริหารงานบุคคลของกรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ที่มีระบบบริหารจัดการที่สามารถสนับสนุนให้กองทัพ มีความพร้อมต่อการกิจอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมต้องอาศัยสมรรถนะในการปฏิบัติของกำลังพล ในการขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ ให้ดำเนินไปตามพันธกิจของกรมเสมียนตราได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัย ในฐานะบุคลากรทหาร สังกัดกรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีความสนใจในการศึกษาความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร ที่มีภาระความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและภาระความรับผิดชอบต่อครอบครัวว่า มีความสุขในชีวิตอย่างไรบ้าง แต่จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร ปรากฏว่ายังไม่พบผลการวิจัยอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม แต่พบผลการศึกษาวิจัยที่เป็นทางการของหน่วยงานราชการอื่น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นสารสนเทศในการพัฒนา เสริมสร้างความสุขในชีวิตสำหรับบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
2. เพื่อศึกษาระดับความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

3. เพื่อศึกษาสมการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งเสริมสร้างความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

5. เพื่อศึกษารูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในรูปแบบการวิจัยแบบผสม (Mix Method Research) โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 บุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 478 คน (กรมเสมียนตรา, 2565)

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 218 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1973) ทำการหากลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ เพื่อให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม แบบเลือกตอบโดยใช้แบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับเกี่ยวกับความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม แบบเลือกตอบโดยใช้แบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการเสริมสร้างความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

1.3 การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

1.3.1 นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item of Objective Congruence : IOC) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2539)

1.3.3 ทดลองใช้เครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ชุด โดยจะนำมาทำการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม และการหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-total Correlation) โดยวิธีของ Cronbach (Cronbach, L.J, 1951) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .983

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.4.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัย จากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง เจ้ากรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

1.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามและได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด

1.5.2 ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

1.5.3 กำหนดเกณฑ์การวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert

15.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.5.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยเกณฑ์การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ (Walter. 1971)

1.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

1.6.1 การวิเคราะห์ระดับปัจจัย/ระดับความสุข สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.6.2 สถิติเชิงตีความ (Inference Statistics) จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยจะใช้สถิติหลักเพื่อการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Stepwise เนื่องจากเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยประกอบการพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรทุกตัว

1.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการเสริมสร้างความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และพรรณนาความ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 16 คน โดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกำหนดแนวทางไว้ (The Interview Guide)

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) ตามขั้นตอนดังนี้

2.3.1 ขอนหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงเจ้ากรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

2.3.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์พร้อมบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ไว้

2.4 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 สรุปประเด็นและเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

2.4.2 จัดกลุ่มข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

2.4.3 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

ผลการวิจัย

การวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหารกรมเสมียนตรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของบุคลากรทหารกรมเสมียนตราอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ปัจจัยความสำเร็จในงาน รองลงมาคือ ปัจจัยเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยผู้บังคับบัญชา ปัจจัยลักษณะงาน ปัจจัยความสัมพันธ์ในองค์กร ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยการมีส่วนร่วม ปัจจัยสภาพแวดล้อม และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยคุณภาพชีวิต รองลงมาคือ ปัจจัยความก้าวหน้าในงาน และปัจจัยเงินเดือน

2. ระดับความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านน้ำใจงาม ด้านความสุขขององค์กรและสังคม ด้านความสุขของครอบครัว ด้านความรื่นรมย์ในงาน ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านการหาความรู้ ด้านการผ่อนคลาย และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสุขภาพดี และด้านการใช้เงินเป็น

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ค่าเท่ากับ .901 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 7 ปัจจัย สามารถอธิบายตัวแปรตาม ในภาพรวมได้ร้อยละ 87.40 มีค่า $R^2 = .874$ มีค่า $F = 5.332$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า มีตัวแปรที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ ตัวแปรประกอบด้วย ปัจจัยคุณภาพชีวิต ปัจจัยความสำเร็จในงาน ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยความสัมพันธ์ในองค์กร ปัจจัยความก้าวหน้าในงาน และปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยสามารถเขียนสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } Y = .614 + .170 X_2 + .193 X_4 + .166 X_6 + .059 X_8 + .150 X_9 + .302 X_{10} + .148 X_{11}$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } Z_r = .373 Z_{10} + .225 Z_4 + .204 Z_6 + .201 Z_{11} + .199 Z_2 + .197 Z_9 + .059 Z_8$$

4. ข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่เสริมสร้างความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีดังนี้ ควรมีการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงตามสายงาน ควรส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความสำเร็จในงาน ควรมีการสร้างกิจกรรมการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมงานที่เข้าใจกัน

5. รูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ประกอบด้วย ปัจจัย 11 ปัจจัย นั่นคือ ปัจจัยคุณภาพชีวิต ปัจจัยความสำเร็จในงาน ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยความสัมพันธ์ในองค์กร ปัจจัยความก้าวหน้าในงาน ปัจจัยสภาพแวดล้อม ปัจจัยสวัสดิการ ปัจจัยวินัยทหาร ปัจจัยศาสนา และปัจจัยความสมดุลในชีวิต

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรทหาร ให้ความสำคัญต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสุขในชีวิตทุก ๆ ปัจจัย สอดคล้องกับธารินทร์ ระศร ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายปัจจัยทุกปัจจัย (ธารินทร์ ระศร, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของจตุพร ไชยราช ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของ บุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ของพนักงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย ด้านลักษณะงาน ด้านความสัมพันธ์ในที่ ทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามลำดับ (จตุพร ไชยราช, 2561)

2. ศึกษาระดับระดับความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาความสุขของบุคลากรทหาร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรทหาร รู้สึกมีความสุขในชีวิต จากการใช้ชีวิตประจำวันทั้งในส่วนของการ ปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลในครอบครัว ในสังคม มีสุขภาพดี แข็งแรง ได้รับประทาน อาหารอย่างครบถ้วน ได้รับน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อ ความเอื้ออาทรจากคนรอบข้าง สามารถจัดการต่อ ความเครียดที่เกิดจากการปฏิบัติงานได้ ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อน ร่วมงาน สามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินได้อย่างเป็นระบบ สามารถดูแลครอบครัว สมาชิก ในครอบครัวได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของธนิญ ใจวงศ์ ศึกษาปัจจัยความสุขในการทำงานที่มี ผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร กรณีศึกษา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ระดับ ความสุขในการทำงานเกี่ยวกับนโยบายการคุ้มครองแรงงานและการส่งเสริมความสุข ในภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก (ธนิญ ใจวงศ์, 2565) ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัฐวิณ ฉายสุวรรณ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเขาคันทรง อำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสุขในการทำงานโดย ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (ฉัฐวิณ ฉายสุวรรณ, 2564)

3. ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ค่าเท่ากับ .901 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร

จำนวน 7 ปัจจัย สามารถอธิบายตัวแปรตาม ในภาพรวมได้ร้อยละ 87.40 มีค่า $R^2 = .874$ มีค่า $F = 5.332$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งผลต่อความสุขของบุคลากรทหาร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีความรู้สึกว่า คุณภาพชีวิตของตนเองดีขึ้นจากการรับราชการทหาร สังกัดกรมเสมียนตรา ได้กระทำในสิ่งที่ตนเองรัก และพึงพอใจ ชอบและศรัทธาในงานที่ทำ สามารถใช้ความสามารถของตนเอง มาปฏิบัติงานจนก่อให้เกิดผลสำเร็จในงานปฏิบัติงาน ทำให้รู้สึกภูมิใจในตนเอง ในการปฏิบัติงานของบุคลากรร่วมกันในการให้เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ความมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง และการเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ สอดคล้องกับงานวิจัยของเกสสินี หมื่นไธสง, สติมา มนต์ดี, ภาวิณี จันทรแจ่มและธีราภรณ์ ลิมานนท์วรไชย ศึกษาการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในความสุขของประชาชนเขตเมืองและชนบท จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ปัจจัยด้านรายรับ การออมและหนี้สิน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามหรือระดับความพึงพอใจในความสุขของประชาชนจังหวัดมหาสารคามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากค่าสัมประสิทธิ์ระดับความพึงพอใจในความสุขของประชากรจังหวัดมหาสารคามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=2.729$, $p=0.00$) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.026 (เกสสินี หมื่นไธสง, สติมา มนต์ดี, ภาวิณี จันทรแจ่มและธีราภรณ์ ลิมานนท์วรไชย, 2560)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุป การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหารกรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ระดับความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมโดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ค่าเท่ากับ .901 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 7 ปัจจัย สามารถอธิบายตัวแปรตาม ในภาพรวมได้ร้อยละ 87.40 มีค่า $R^2 = .874$ มีค่า $F = 5.332$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งผลต่อความสุขของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีการเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนสำหรับทหารชั้นประทวนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน

1.2 ควรมีนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนคนดี คนเก่ง และคนขยัน ให้ได้รับความเจริญก้าวหน้าในงาน

1.3 ควรปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมองค์กรในสังคมทหารให้เคร่งครัดมากขึ้น เพื่อให้เกิดความเสถียรภาพในการทำงานในการสั่งการ

1.4 ควรมีนโยบายส่งเสริมการสร้างกำลังใจในการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากร

1.5 ควรปลูกฝังวินัยทหารเรื่องการปฏิบัติตนและแสดงออกตามลำดับชั้น ให้เกียรติกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาเครือข่ายภาคสังคมในการบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงกลาโหม

เอกสารอ้างอิง

กรมเสมียนตรา. (2565). *ทำเนียบบุคลากรกรมเสมียนตรา*. กรุงเทพมหานคร: กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม.

กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. (2561). *แผนการพัฒนากุศลกรของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2562-2565*. กรุงเทพมหานคร: กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม.

กรรณิการ์ สุวรรณศรี. (2560). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. เรียกใช้เมื่อ 20 มีนาคม 2566 จาก <http://www.pwa.npru.ac.th>.

- กองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ. (2551). *แผนหลัก สสส. 2551-2553*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- เกสินี หมื่นไธสง, สุตินา มนต์ดี, ภวิณี จันทรแจ่มและธีราภรณ์ ลิมานนท์วรไชย. (2560). การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในความสุขของประชาชนเขตเมืองและชนบท จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 36 (6), 63-76.
- จตุพร ไชยราช. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยพะเยา. ใน *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ฉัฐวิทย์ ฉายสุวรรณ. (2564). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเขาคันทรง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชินกร น้อยคำยางและปภาดา น้อยคำยาง. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อดัชนีความสุขในการทำงานของบุคลากรในสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ใน *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนิน ใจวงศ์. (2565). ปัจจัยความสุขในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร กรณีศึกษา: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ*. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธารินทร์ ระสร. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และคณะ. (2555). *คู่มือการวัดความสุขด้วยตนเอง*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Cronbach, L.J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16, 297 – 334.